

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/402/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5111228243
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2012:5111228243.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a sudcov JUDr. Olgy Belkovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, v právnej veci navrhovateľky: L. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. S., ul. B. č. XXX/X, zastúpená splnomocnenou zástupkyňou H. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. S., ul. B. č. XXX/X, proti odporcovi: P. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. č. XXX, o zvýšení výživného, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Žilina zo dňa 26. júla 2012 č. k. 14C/173/2011-43, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Žilina rozsudkom zo dňa 26. 07. 2012 č. k. 14C/173/2011-43 návrh zamietol. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

S poukazom na ust. § 163 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) v spojení s ust. § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), súd nezistil výraznú zmenu pomerov na strane navrhovateľky a jej matky, ani na strane odporcu. Zmena nákladov navrhovateľky spojená so štúdiom zostáva nezmenená mimo obvyklého rastu nákladov spojeného rastom nákladov vo výške inflácie. Príspevky na stužkovú predstavujú síce žiadané náklady pre potreby dcéry, nie však nevyhnutné náklady spojené so štúdiom. Navyiac sa jedná o jednorazovo vynaložené náklady, na ktoré sa „študenti“ skladali počas celého štúdia. Podľa súdu aj sama navrhovateľka uviedla, že všetky náklady boli aj v čase rozhodovania súdu v konaní sp. zn. 15P/77/2010 pred Okresným súdom v Žiline.

Pokiaľ navrhovateľka argumentovala možnosťou odporcu dosiahnuť mzdu vo výške 800 eur, súd poukázal na skutočnosť, že aj v rozsudku č. k. 15P/77/2010-109 zo dňa 18. 01. 2011 súd zohľadnil možnosti odporcu dosahovať zárobok a príjmy a neuspokojil sa so stanovením vyživovacej povinnosti z odporcom preukazovaných dávok alebo nemajetnosti. Navyiac tvrdenia navrhovateľky neboli preukázané iným dôkazom a o dôvodnosti tvrdenia súd nepresviedčajú ani iné dôkazy, nakoľko súdny exekútor doposiaľ nevyomhol zameškané výživné a ani nezistil iné majetkové pomery alebo príjmy. Podľa úvahy súdu, ak odporca pracuje na dohodu ako stavebný robotník, nič mu nebráni aby sa uchádzal a získal obdobné zamestnania a dosahoval príjem zodpovedajúci priemernej mzde v stavebníctve, ktorá sa pohybovala v čase rozhodovania súdu okolo 600 eur podľa údajov Štatistického úradu SR. Z obdobnej výšky nárokov súd však vychádzal aj v rozsudku 7 mesiacov pred podaním návrhu. Ak by aj súd pripustil, že odporca obchádza zákon a poberá nezdanený príjem, je potrebné zohľadniť aj skutočnosť, či takýto príjem je schopný odporca dosahovať po celý rok, najmä v prípade zamestnania v riadnom pracovnom pomere.

Vo vzťahu k zániku vyživovacej povinnosti odporcu k bratom navrhovateľky, súd zánik vyživovacej povinnosti nezistil, takéto konanie neprebíha a ani neprebíhalo pred Okresným súdom v Žiline, naviac žiadnym dôkazom nemal preukázané ukončenie štúdia a následné zamestnanie alebo možnosť zamestnania súrodencov navrhovateľky. Pokiaľ navrhovateľka poukazovala na podané trestné oznámenie, toto podávala pre neplnenie si vyživovacej povinnosti bez oznámenia skutočností o „zistenej výške príjmu“. Ak by však orgány činné v trestnom konaní takéto príjem odporcu zistili, bol by to dôvod obnovy konania, ktorého sa navrhovateľka môže domáhať aj po právoplatnom skončení veci. Osobitne súd zdôraznil, že o vyživovacej povinnosti odporcu voči navrhovateľke bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu v Žiline č. k. 15P/77/2010-109 zo dňa 18. 01. 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť 16. 02. 2011, pričom návrh bol podaný na súd 30. 08. 2011, teda po 6-tich mesiacoch. Súd môže zmeniť právoplatný rozsudok zaväzujúci na budúce plnenie, avšak len za preukázanej podstatnej zmeny pomerov, teda za stavu, keď sa výrazne zmení skutkový stav od času rozhodnutia súdu. Takúto zmenu pomerov však navrhovateľka počas celého konania nepreukázala. Vzhľadom na uvedené súd návrh navrhovateľky v plnom rozsahu zamietol.

Vo výroku o trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. Nakoľko si však odporca náhradu trov konania neuplatnil, súd mu tento nárok nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie navrhovateľka, prostredníctvom svojej splnomocnenej zástupkyne.

V tomto uviedla: „Žiadam Krajský súd v Žiline prihladiť, že chcem študovať ďalej. Môj otec má dosť vysoký príjem, aby mohol platiť výživné ako požadujem. Taktiež chcem podotknúť, že matke sa znížil príjem, nakoľko brat ukončil školu a nemá zamestnanie. Matka je povinná ho živiť. Matka nemá nárok na sociálne dávky. Matka podala trestné oznámenie aj na zamestnávateľa, ktorý zamestnáva otca. Výdavky sa zvyšujú keďže čo rok sú výdavky na školu vyššie, i už na hygienu, oblečenie otec ako i mne, či mojím dvom bratom, nikdy nič nekúpil.“

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľky písomne nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené podľa § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2, § 156 ods. 3 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.), a to z nasledovných dôvodov:

Z vykonaného dokazovania mal okresný súd preukázané, že rozsudkom Okresného súdu v Žiline č. k. 15P/77/2010-109 zo dňa 18. 01. 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16. 02. 2011 bolo rozhodnuté o vyživovacej povinnosti odporcu voči L. P. (navrhovateľke) a T. P. a ktorým bolo zvýšené na maloletú L. zo sumy 1.300,- Sk mesačne na sumu 60 eur mesačne od 01. 07. 2010. Zo správy súdneho exekútora JUDr. Jozefa Kaducha súd zistil, že tento vedie exekučné konanie proti odporcovi ako povinnému pod sp. zn. Ex 1551/2007 o návrhu oprávnených maloletých detí P., a to P., T. a L. na základe rozsudku č. k. 7C/458/1999-53 zo dňa 20. 12. 2009. Doterajším výkonom exekučného konania nebolo zistené, že by povinný vlastnil hnutel'ný alebo nehnuteľný exekvovateľný majetok, nemá vedené účty v bankách, nepodarilo sa zistiť ani žiadneho zamestnávateľa, nevystupuje ako spoločník obchodnej spoločnosti, nemá zriadenú živnosť, nevykonáva činnosť finančného agenta alebo poradcu a nie je držiteľom vodičského preukazu, Povinný bol niekoľkokrát vyzývaný, aby sa dostavil na exekútorský úrad za účelom podania vyhlásenia o stave majetku, pričom povinnosť si nespĺnil. Podľa oznámenia ÚPSVaR Čadca zo dňa 10. 04. 2012 súd zistil, že odporca nepoberá dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke od 01. 01. 2011. Podľa oznámenia ÚPSVaR Čadca z 12. 04. 2012 dňom 18. 05. 2011 bol odporca vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie pre nespôluprácu, nepodal písomnú žiadosť o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie, počas doby evidencie mu nebolo ponúknuté vhodné zamestnanie. Posledným zamestnávateľom bol Stavasta s. r. o., Banská Štiavnica, kde pracoval od 07. 08. 1996 do 11. 04. 2005 a pracovný pomer bol skončený dohodou. Mohli by mu byť ponúknuté len tri pracovné miesta pomocného tesára, pomocné práce v drevárskej výrobe, čalúnnik a nekvalifikovaný

pracovník v Lesoch SR so mzdou od 312 do 350 eur. Podľa správy Sociálnej poisťovne pobočka Čadca, zo dňa 07. 05. 2012 za posledných 12 mesiacov bol odporca prihlásený do poistenia ako dohodár u zamestnávateľa L. T., nepoberá ani nepoberal dávky v nezamestnanosti, nepoberal nemocenské dávky a nepoberá ani dôchodok. Súd z výplatných pások zistil, že v 4/2012 odpracoval odporca 19 dní/7,60 hod, pričom mu bola vyplatená suma 90 eur, za obdobie 5/2012 odpracoval 21 dní/8,40 hod a bola mu vyplatená mzda vo výške 96 eur. Z obsahu Dohody o pracovnej činnosti súd zistil, že odporca vykonáva u zamestnávateľa L. T. pomocné stavebné práce so začiatkom vzniku pracovného pomeru 04. 04. 2012 na dobu neurčitú pri stanovenom pracovnom čase 10 hod. týždenne, s min. dĺžkou pracovného času 2 hod. týždenne pri odmene 3 eurá/1 hod. Ďalej mal súd preukázané, že navrhovateľka ako dcéra odporcu sa pripravuje štúdiom na povolanie, je študentkou strednej odbornej školy a nie je sa schopná sama živiť. Voči navrhovateľke má vyživovaciu povinnosť matka aj odporca, a táto ich vyživovacia povinnosť trvá.

Za tohto skutkového stavu okresný súd rozhodol tak, že návrh navrhovateľky zamietol konštatujúc, že nebola zistená výrazná zmena pomerov na jej strane, ako aj na strane jej matky, ani na strane odporcu od posledného rozhodnutia o výživnom, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť 16. 02. 2011, pričom návrh navrhovateľky bol podaný na súd dňa 30. 08. 2011. Zmena nákladov navrhovateľky spojená so štúdiom zostala nezmenená mimo obvyklého rastu nákladov spojeného rastom nákladov vo výške inflácie. Tvrdenia navrhovateľky, že odporca dosahuje mzdu vo výške 800 eur neboli preukázané a o dôvodnosti tvrdenia súd nepresviedčajú ani iné dôkazy. Už v predchádzajúcom súdnom konaní o výživnom súd vychádzal z predpokladaného príjmu odporcu okolo 600 eur. Zánik vyživovacej povinnosti voči bratom navrhovateľky nebol zistený, ani iným spôsobom preukázaný.

Navrhovateľka v odvolaní zopakovala skutočnosti uvádzané pred súdom I. stupňa tvrdiace, že odporca má dosť vysoký príjem, aby mohol platiť výživné ako požaduje. Ako novú skutočnosť tvrdila, že brat ukončil školu a nemá zamestnanie, pričom jej matka je povinná ho živiť. Okrem toho matka podala trestné oznámenie aj na zamestnávateľa, ktorý odporcu zamestnáva.

Podľa ust. § 78 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného na maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Výživné sa určí podľa stavu zisteného v čase vydania rozhodovania. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažnejšia zmena pomerov. Nestačí len úvaha o tom, či doterajšie výživné je primerané, pretože inak by išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Zmenou pomerov v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine sa rozumie výrazná zmena tých okolností (na jednej či druhej strane, t.j. oprávneného alebo povinného), ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pôjde napríklad o také zvýšenie či zníženie (odôvodnený pokles) zárobku, či iných príjmov, prípadne ostatného majetku, ktoré ovplyvní celkovú situáciu povinného, a to nielen na krátky čas. Takou zmenou pomerov môže byť tiež vyšší vek dieťaťa, prípadne rozšírenie alebo zníženie vyživovacej povinnosti povinného, ale aj invalidita povinného a pod.

Vzhľadom k tomu, že v prejednávanej veci sa jednalo o návrh na zvýšenie výživného plnoletej navrhovateľky prvostupňový súd postupoval v konaní správne keď skúmal, či od času posledného rozhodnutia o výške výživného na navrhovateľku (rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 18. 01. 2011 č.k. 15P/77/2010-109, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16. 02. 2011) došlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala stanovenie vyššieho, než naposledy určeného výživného. Z toho dôvodu okresný súd správne porovnával okolnosti, za ktorých bol vyhlásený posledný rozsudok upravujúci výšku výživného s tými, ktoré existovali v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku. V tomto smere vykonal dostatočné dokazovanie, skutkový stav zistil úplne a správne a z tohto vyvodil aj správny právny záver, keď návrh navrhovateľky na zvýšenie výživného zamietol. Napadnutý rozsudok okresného súdu tiež zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na zákonné rozhodnutie podľa § 157 ods. 2 O. s. p.

Odvolaací súd odvolanie navrhovateľky nepovažoval za dôvodné lebo od posledného rozhodnutia (právoplatného dňa 16. 02. 2011), od ktorého neuplynula do dňa podania návrhu (30. 08. 2011) doba 6 mesiacov nedošlo k zmene pomerov majúcej za dôsledok zvýšenie výživného. Aj v konaní pred súdom prvého stupňa navrhovateľka tvrdila, že odporca má dosť vysoký príjem, aby mohol platiť výživné. Uvedené však nevyplýva zo správy L. T. u ktorého mal odporca pracovať na dohodu od 04. 04. 2012. Navyše treba uviesť, že už v predchádzajúcom rozhodnutí sa vychádzalo z predpokladaného príjmu odporcu. Ani tvrdenie navrhovateľky o tom, že jej brat ukončil školu a nemá zamestnanie nebolo preukázané. Okrem toho v konaní pred okresným súdom a to konkrétne v návrhu zo dňa 30. 08. 2011 navrhovateľka tvrdila, že táto vyživovacia povinnosť k T. P., nar. XX. XX. XXXX končí v júni, resp. už ukončil pričom okresný súd rozhodol vo veci dňa 26. 07. 2012 a do tohto času táto skutočnosť z jej strany nebola preukázaná. Na tomto mieste je potrebné uviesť, že účastníka konania v sporovom konaní (nejde o doterajšie konanie vo veciach starostlivosti o maloletých) zaťažujú v zásade dve základné povinnosti a to jednak povinnosť tvrdiť rozhodné skutočnosti (odvíjajúce sa od ustanovenia § 101 ods. 1 O. s. p.) a jednak v zmysle ust. §120 ods. 1 O. s. p. povinnosť navrhovať súdu dôkazy na preukazovanie svojich tvrdení. Navrhovateľka neprodukovala dôkazy alebo návrh na vykonanie dokazovania, ktorým by preukázala svoje tvrdenie či už ohľadom príjmu odporcu alebo ubudnutia jeho vyživovacej povinnosti.

Napriek uvedenému treba uviesť, že navrhovateľke nič nebráni v budúcnosti podať nový návrh pokiaľ dôjde k takej zmene pomerov na strane účastníkov konania, ktorá by mala za následok nové rozhodnutie o výživnom.

Z týchto dôvodov odvolací súd nepovažoval odvolanie navrhovateľky za dôvodné a rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

Výrok o trovách odvolacieho konania sa zakladá na ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. Odporca mal v odvolacom konaní plný úspech, avšak trovy odvolacieho konania si neuplatnil (§ 151 ods. 1 O. s. p.) a ani z obsahu spisu nevyplýva, že by mu tieto boli vznikli. Odvolací súd preto rozhodol, že sa odporcovi náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.